

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

AntiLutherus Judoci Clichtouei Neoportuensis. Doctoris Theologi, Academiae Parrhisie[n]sis

Clicthove, Josse

[Köln], 1525

VD16 C 4189

Tres uirtutes circa quas uota consistunt monastica, tribus præcipuis uitijs
humano generi maxime noxijs aduersari, & tribus etiam, libere deo
feruendi impedimentis. VII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-36183

LIBER TERTIVS.

cum in suo (quē nūc cōfutandū suscepimus) libro, ita inter cætera
 » scribit. Propter hāc uel solā abominationē (quia scilicet sancti pa-
 » tres aliter interpretant locos aliquot scripturæ, ante à se adductos
 » q̄ ipse uelit eos interpretari debere. quæ certe abominatio nō est: sed
 » ueritas) eradicata, extincta, abolita cupio (sicut & oportuit) uniuersa
 » monasteria. Quæ & utinā (ereptis Loth & filiabus suis: de me-
 » dio eorū) dñs igne & sulphure cælesti ad exēplū Sodomæ & Go-
 » morræ demergeret in profundū, ut ne memoria quidē eorū super-
 » esset, neq; em̄ satis fuerit illis anathema imprecari. Hęc Lutherus
 » Quæ quidē uerba, uesani hoīs eē uidentur: aut rabie quadā horri-
 » da maledicēdi ijs quæ sancta sunt & sacra, cōcitati. Et quis illa, ne
 » quāq; cōfutatiōe immo nec recitatiōe digna sint: hic tñ eadē addu-
 » cta uolui, ut ex limbo uestis de tota tunicæ qualitate & textura di-
 » iudicēt hoīs: & ex ungue (ut aiūt) leonē agnoscat. Vtq; ex modi-
 » ca libri portiuicula: de toto libro (q; platae mō particulæ haud disti-
 » milis ē) iudiciū ferāt. perinde atq; modica fellis degustata parte: to-
 » tius amarorē tetrumq; saporē possunt oēs facile deprehendere.

¶ Tres uirtutes, circa quas uota cōsistūt monastica: tribus
 » præcipuis uitij humano generi maxie noxijs aduersari,
 » & tribus etiā libere deo seruiēdi impedimētis. Cap. VII.

1.

s. Ioann. 2

Nnotescit etiā cœnobiticæ professionis dignitas &
 » cōmendatio nō mediocris, ex amplissimo salutis aia-
 » rum prouētū: quē cōsequunt, qui exacte & ad un-
 » guē illā custodiūt. Enimuero cū tria sint præcipua
 » scelerū genera: quibus hostis antiquus aiarum no-
 » strarū castra oppugnat, & q̄ plurimos in hac mūdi arena palēstra
 » q; prosternit humi: utpote superbia, auaritia & luxuria, iuxta illud
 » beati Ioannis in prima sua ep̄la canonica uerbū. Omne quod est
 » in mundo: concupiscentia carnis est, & concupiscentia oculorum,
 » & superbia uitæ. quæ non est ex patre: sed ex mundo est. Illis autē
 » tribus peccatorum generibus, sua opponunt signa & ex diametro
 » aduersantur tria illa præcipua uota: quibus monastica religio præ-
 » fertim innititur. Nempe superbiæ contraria est obedientia: qua re-
 » ligiosus per humilitatem, suam abdicat uoluntatem. Auaritiæ ue-
 » ro, aduersa est paupertas cœnobitica: refecans omnem priuatae
 » possessionis cupiditatem & affectū. Deniq; luxuriæ opposita est
 » castitas.

castitas reprimens effrenē carnis libidinē, & omnem uitā incontinentiā. ¶ Sicut igit per tria illa uitia militant homines in castris tantā mundūq; sequuntur & eius concupiscentias: ita quoq; per tres illas uirtutes, ad quas exercendas uoto se obstringunt religiosi: abdicuntur addicti monasticæ professioni, à laqueis mundi, debellantq; antiquū serpentē, & traducūtur ad dei castra. ¶ Cæterum assignatur ab alijs eruditione præclaris authoribus: & altera ratio prædictorū triū uotōz, in professione monastica fieri solitorū, & ea quidem huiusmodi. Quemadmodū in baptismo (quo homo per fi dei religionē deo obligatur) quis peccato moritur: ita per uotū religionis monasticæ, profitens eam, non solū peccato sed & seculo moritur, ut soli postmodū deo uiuat in illo opere: in quo se deo ministraturū per uotum promisit & astrinxit. Sicut enim per peccatū, animæ uita tollitur quā accepit in baptismo uiuificata per fidē & gratiā: ita per occupationes importunas seculi, Christi ministerium impeditur, ut non possit syncære deo impendi. Vnde ad Timotheū scribens beatus Apostolus: ait. Nemo militans deo, implicat se negocijs secularib; ut placeat illi cui se probauit. Ideo p̄ syn cerū religionis uotū & abrenūciationē mūdi, potissimū ea abdicā & abnegant: quibus humanus animus maxime occupari cōsueuit & à diuinis obsequijs impediri, eo ipso q̄ intricet & irretiat rebus huius seculi. Eorū autē quæ animū hominis occupatū tenere solent et inuolutū seculo: primū et principale est coniugiū, dicēte apostolo in prima ad Corinthios epistola. Volo autē uos sine solitudine esse. Qui sine uxore est: sollicitus est quæ domini sunt, quomodo placeat deo. Qui autē cum uxore est: sollicitus est quæ sunt mūdi, quomodo placeat uxori, et diuisus est. Secūdū uero: est possessio diuitiarū terrenarū, quemadmodū perhibet dominus noster apud Matthēū. Sollicitudo huius seculi et fallacia diuitiarū suffocat uerbū: et sine fructu efficit. Et glossa exponēs illud uerbū Chri apud Lucā, cōformis sentētie. Quod aut in spinas cecidit: hij sunt qui audierūt, et à solitudinibus et diuitijs et uoluptatibus uitæ eūtes suffocātur: et non referunt fructū, ait. Diuitiæ etsi delectare uideātur, suis tamē possessoribus sunt spine: cum aculeis curarū mētes eorū confodiant, quæ auide quæruntur et solcite seruantur. ¶ Deniq; tertiu retrainens nos à diuino obsequio libere syncrēq;

II

z Timo. 2.

1 Corin. 7.

Matthæi. 13.

Lucæ 8.

III.

O 3 impenden

LIBER TERTIVS

impedendo ei, cui omnia debemus: est propria uoluntas. Nempe qui suae uoluntatis est arbiter: sollicitudinē habet anxiam de uitae suae gubernatione, & quomodo eam transigat & ad finem usque quiete traducat. ea uero sollicitudo mentē distinet: ne omnino feratur ad deum. Proinde salutare nobis adhibere consiliū per sacrarū literarum authores: ut nostri status dispositionē diuinę prouidentię committamus. quęadmodū per beatū Petrū in prima sua epistola: his uerbis. **H**umiliamini sub potēti manu dei, ut uos exaltet in tēpore uisitationis: oēm sollicitudinē uestrā proiciētes in eū, quoniā ipsi cura est de uobis. **E**t per sapientē in prouerbijis. **H**abe fiduciam in dño ex toto corde tuo, & ne innitatis prudentię tuę. **R**ursum per Tobiam seniorē, hoc salubre documentū dante filio suo. **O**mni tēpore benedic deū, & pete ab eo ut uias tuas dirigat: & omnia consilia tua in ipso permaneāt. **D**enique per prophetā in psalmo: hoc memorabile monitū cuique nostrum inculcātem. **I**acta in dominū curā tuam, et ipse te enutriet: & nō dabit in æternū fluctuationē iusto. **H**anc ob rem perfecta religio monastica triplici uoto cōsecrat: tanquā antido to efficaci & remedio presentaneo, cōtra hęc tria integre deo seruiendi impedimēta. utpote uoto castitatis: per quod abrenunciatur coniugio, uoto itidem paupertatis: per quod uale dicitur diuitijs, & demum uoto obedientię: per quod abnegatur propria uoluntas.

III. **P**orro per hęc tria uota: homo sacrificiū offert deo de omnibus bonis suis. **N**ēpe per uotū castitatis: exhibet deo in hostiā & oblationē, corpus propriū, secundum illud beati Pauli ad Romanos uerbū. **E**xhibeatis corpora uestra hostiā uiuentē, sanctā, deo placētē. **P**er uotū autē paupertatis: sacrificiū deo facit de exterioribus suis bonis, de quo sacrificij genere: scribit apostolus ad Romanos **O**bsequij mei oblatio: accepta fiat in Hierosolymis, sanctis. **P**er uotum uero obedientię: immolat homo deo sacrificiū sui spūs & animi. de quo diuinus psalter ait. **S**acrificiū deo, spūs cōtribulatus: contitū & humiliatū deus non despiciet. **N**ec solū spūale sacrificiū, per hęc tria dño offert ab eo, qui in professione uitae monasticę ad prædicta uota seruanda se obstringit: sed etiā holocaustum mysticū, quod erat in ueteri lege inter omnia oblationū genera potissimū, deoque acceptissimū. **Q**uod attestatur beatus Gregorius super Ezechielem dicēs. **C**um quis suū aliquid deo uouet, & aliquid nō uouet:

1. Petri 5

Prover. 3
Tobia. 4

Psal. 54

III.

Roma. 12

Roma. 15

Psalm. 50

Gregorius

nō uouet: sacrificiū est. Cum uero omne quod habet, omne quod uiuit, omne quod sapit, omnipotenti deo uouerit: holocaustū est. Hæc ille. Atqui religiosus subiens uitæ cœnobiticæ disciplinam, omne quod habet: uouet deo, per paupertatē, omne etiā quod uiuit: eidē uouet per castitatem, corpus suū (in quo naturæ uita consistit) deo per sanctimoniā consecrans. demū omne quod sapit: deo itidē uouet per obedientiā, animū suū (qui sedes est sapientiæ) dedicans deo, per propriæ uolūtatis abdicationē. Is igit spūale in illa sua professione offert holocaustū, oblationemq; perfectā & hostiam am cōsummatā deo, in odorem suauitatis; nihil sibi ipsi referuans.

¶ Obedientiā, paupertatē & castitatē, trium uotorum monasticorū materiā: sacræ scripturæ & sanctorū patrū testimonio, solide comprobati.

Cap. VIII

Radictis et illud non immerito superaddēdum est: tres ante nominatas uirtutes, obedientiā, paupertatem et castitatē (in quā uoto et exercitio: tota monastica perfectiōis summa consistit) ex sacris eloquiis et euangeliorum auctoritate, nec non grauissimis orthodoxorum patrum sententijs: suum etiam desumere robur et stabilimentum. ¶ Siquidem obedientia (quæ primū fortitur inter eas locum: quod radix uirtutum omnium et mater, sit humilitas) insinuat esse uia perueniendi ad Ch̄m: atq; cōmendatur his domini uerbis. Si quis uult uenire post me: abneget semetipsum, et tollat crucem suam, & sequatur me. Quæ autē uerior aut integrior sui abnegatio assignari potest: q̄ abdicatio propriæ uoluntatis, & illius propter deū ad alterius arbitrium subiectio: Nihil enim omnium, magis proprium nobis est & singulare: quā nostra uoluntas: quam cum abnegamus, & in alterius cōstituimus arbitrio: perfecte & sincere nos ipsos abnegamus. nostramq; tollimus crucem: quantūuis grauiā nobis patrum monasticorū præcepta ferētes modeste, & prompte exequentes, sequimur identidem in eo ipso opere per rectā uirtutis semitam Christum: qui factus est pro nobis obediens patri usq; ad mortem, mortem autem crucis. Eandem quoq; uirtutē capessendā esse admonet dñs dicens apud Lucam discipulis suis, et per eos: quibuscūq; aliorū directioni p̄positis. Qui uos audit: me audit. & qui uos spernit: me spernit. Cui sentē

r.

Matth. 10.

Philip. 2.

Lucæ 10.

tia